

Energia dla Europy

Grzegorz Tobiszowski

**EUROPEJSCY
KONSERWATYŚCI
I REFORMATORZY**

Grzegorz Tobiszowski
POSEŁ DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

numer **3/2022**

WĘGIEL I WIATR

Odnawialne źródła energii będą dynamicznie się rozwijać, ale dla stabilności systemu energetyki konwencjonalnej. Tę rolę skutecznie pełnić mogą powszechnie dziś używane węglowe bloki energetyczne o mocy 200 MW. Współpraca energetyki węglowej i wiatrowej była tematem V. edycji Konferencji Silesia 2030.

TWh. Rozwijające się OZE wyprodukują odpowiednio: fotowoltaika-19, wiatraki na lądzie-36, a farmy wiatrowe na morzu 12 terawatogodzin. To oznacza, że energetyka konwencjonalna oparta na węglu i gazie, dla zapewnienia stabilności systemu musi wyprodukować jeszcze 125 TWh.

W 2035 potrzeby energetyczne sięgną 210 TWh.

Wówczas źródła fotowoltaiczne będą w stanie wyprodukować 27, wiatraki na lądzie 70, farmy wiatrowe na morzu 79 TWh. Energetyka konwencjonalna musi uzupełnić produkcję o 51 TWh.

Autorzy raportu widzą tu ogromną rolę bloków węglowych o mocy 200MW. Obecnie w Polsce działa ich ponad 40.

Bloki, które wydawałoby się umrą śmiercią naturalną wraz z końcem funkcjonowania w rynku mocy, można rewitalizować, można poprawić ich sprawność, ale co więcej-można poprawić ich elastyczność-wyjaśniał podczas prezentacji raportu prof. Piotr Kacejko z Politechniki Lubelskiej.

Elastyczność energetyki konwencjonalnej jest niezwykle ważna w kontekście współpracy z rozwijającymi się źródłami odnawialnymi, które zależne są od pogody.

Rola energetyki wiatrowej w polskim miksie energetycznym z roku na rok rośnie. Należy podkreślić, że odnawialne źródła energii, w szczególności elektrownie wiatrowe, dzisiaj nie są już konkurencją dla tradycyjnie postrzeganej energetyki węglowej, ale w rzeczywistości stanowią jej uzupełnienie. W trakcie wietrznych dni w 2022 r. udział OZE w polskim systemie przekraczał 50 proc. - to duża oszczędność węgla i gazu, które dziś są na wagę złota. Polska potrzebuje zarówno węgla, jak i energii z OZE - wskazuje Janusz Gajowiecki, prezes PSEW.

W wielu krajach Unii Europejskiej rolę stabilizatora systemu miał pełnić gaz, którego spalanie wiąże się z mniejszymi emisjami niż w przypadku węgla. W obliczu rosyjskiej wojny na Ukrainie, sankcji i niedoborów gazu to rozwiązanie nie może być wprowadzone w życie.

Wracamy do węgla i musimy do niego wrócić, żeby obronić nasz system energetyczny. (...) Jest mowa o nowych inwestycjach w kopalniach, a nawet budowie nowych kopalń. Do tego konieczne jest wprowadzanie nowych technologii spalania tego węgla-mówił wiceminister aktywów państwowych Piotr Pyzik.

Rozwiązaniem jest modernizacja węglowych bloków „dwusetek”, która znacznie obniża emisję, a jest kilkukrotnie tańsza od budowy nowych źródeł gazowych.

V edycja Konferencji Silesia 2030 odbyła się pod Patronatem Honorowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy. Wydarzenie odbyło się dzięki wsparciu EKR Grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów i przy współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Energetyki Wiatrowej.

Od 2025 roku obowiązywać będzie kryterium 550 g emisji CO₂ na wyprodukowaną kWh. To wyeliminuje z rynku mocy większość obecnie działających bloków węglowych-mówił inicjator cyklu Konferencja Silesia 2030, były wiceminister energii, europoseł Grzegorz Tobiszowski. *Abyśmy mogli dokonać skoku cywilizacyjnego, nie możemy wyeliminować 70% mocy energetycznych*-dodał europoseł Tobiszowski

Ten kryzys energetyczny jest największy od II wojny światowej. Dotyczy wszystkich źródeł energii i powinien nas, na poziomie europejskim zmusić do refleksji, jak powinna wyglądać polityka energetyczna. My w Polsce uważamy, że niezależność energetyczna jest tutaj kluczem-stwierdziła Anna Łukaszewska-Trzeciakowska, wiceminister klimatu i środowiska.

Sposobem na nowoczesny i bezpieczny system energetyczny jest współdziałanie źródeł odnawialnych i nowoczesnej energetyki węglowej. Właśnie temu poświęcony jest raport Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej (PSEW) „WĘGIEL I WIATR. OZE i źródła konwencjonalne dla bezpieczeństwa energetycznego Polski”, którego prezentacja była punktem kulminacyjnym konferencji.

Szacuje się, że w 2026 roku Polska będzie potrzebowała energię o wielkości 192

Racjonalna energetyka

Konferencja Silesia 2030 to projekt zainicjowany przez Grzegorza Tobiszowskiego i wynikający z jego dotychczasowej działalności w życiu zawodowym, społecznym i politycznym.

Inicjatywa ta skupia szerokie grono polityków, samorządowców, ekspertów, naukowców, liderów związków zawodowych oraz menedżerów związanych z branżą energetyczną oraz przemysłem. O sile tego zjednoczonego ponad politycznymi podziałami

głosu świadczy fakt, że na podpisaną w kwietniu Rezolucję Energetyczną osobiście odpowiedziała Przewodnicząca Parlamentu Europejskiego Ursula von der Leyen.

Grzegorz Tobiszowski

to ceniony ekspert gospodarczy. Prelegent polskich i zagranicznych konferencji gospodarczych. Polityk i samorządowiec. Od 2019 poseł do Parlamentu Europejskiego. Reprezentuje Grupę Europejskich Konserwatystów i Reformatorów. Wcześniej czterokrotnie wybierany na posła do Sejmu. W latach 2015–2019 sekretarz stanu w Ministerstwie Energii. Od 2016 r. pełnił funkcję pełnomocnika rządu ds. restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego. Człowiek Roku 2017 branży górniczej w Polsce oraz Osobowość Roku 2018 sektora energetyki wiatrowej.

W Parlamencie Europejskim specjalizuje się w zagadnieniach związanych z polityką klimatyczną i energetyczną, strategią przemysłową UE, surowcami, bezpieczeństwem energetycznym oraz budowaniem stabilnego systemu energetycznego.

Członek stały:

- ITRE Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii
- D-CN Delegacja do spraw stosunków z Chińską Republiką Ludową

W zastępstwie w:

- BUDG Komisja Budżetowa
- ENVI Komisja Ochrony Środowiska

Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

- D-IN Delegacja do spraw stosunków z Indiami

W latach 2016–2019 Grzegorz Tobiszowski łączył funkcje wiceministra energii i pełnomocnika rządu ds. restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego. Kiedy zaczynał, branża górnicza była w opłakanym stanie. Zadłużonym spółkom górniczym brakowało środków na inwestycje, a nawet wypłaty dla górników.

Balansując pomiędzy oczekiwaniami Komisji Europejskiej naciskającej na likwidację kopalń a utrzymaniem bezpieczeństwa energetycznego Polski, udało się wyprowadzić krajowy sektor wydobywczy „na prostą”.

Skuteczna naprawa górnictwa 2015-2018

Człowiek Roku 2017 Trybuny Górniczej i portalu nett.pl. Nagroda przyznana została za zaangażowanie w rozwój regionu, wizję, odwagę i determinację w uzdrawianiu polskiego górnictwa.

- Powołanie Polskiej Grupy Górniczej na bazie kopalń upadającej Kompanii Węglowej.

- Restrukturyzacja Jastrzębskiej Spółki Węglowej, skupienie jej działalności

2015 r. Spotkanie przed wyborami parlamentarnymi ze stroną społeczną w siedzibie Śląsko-Dąbrowskiej „Solidarności”. To tu padły - dotrzymane później - deklaracje naprawy polskiego górnictwa.

na wydobyciu węgla koksowego-wpisanego na unijną listę surowców krytycznych.

- Programy osłonowe i relokacja pracowników-żaden górnik nie stracił pracy

Np. wszyscy górnicy z KWK Makoszowy zostali zatrudnieni w kopalniach Ruda i Knurów-Szczygłowie. Dziś chwalą sobie pewną i znacznie lepiej płatną pracę.

„Ta decyzja miała nieprawdopodobnie

pozytywny wpływ na życie prawie 600 pracowników, ich rodzin i strukturę zatrudnienia w kopalni” Krzysztof Leśniowski Przewodniczący NSZZ Solidarność w KWK Knurów-Szczygłowie

W efekcie działań ówczesnego Ministerstwa Energii w 2017 roku górnictwo po latach zapaści osiągnęło zysk na poziomie 3 mld złotych!

„Obecnie węgiel odpowiada za 85 proc. polskiego zapotrzebowania na energię elektryczną

i za 70 proc. zapotrzebowania na ciepło. Ponieważ jest to nasz krajowy surowiec, Polska jest jednym z najbardziej stabilnych pod względem bezpieczeństwa energetycznego krajów UE. Węgiel powinien utrzymać wysoką pozycję w polskim bilansie energetycznym, lecz trzeba go wykorzystywać tak, by spalanie było jak najbardziej przyjazne środowisku i byśmy mogli pogodzić je z polityką klimatyczną”- mówił Grzegorz Tobiszowski, odnosząc się do projektowanych wówczas założeń polityki energetycznej Polski do 2040 roku.

2019 r. - **rekordowe inwestycje w górnictwie**. Na dostęp do nowych złóż i unowocześnienie sprzętu PGG i JSW wydały łącznie **ok. 5 mld zł.**

Skokowy rozwój OZE

Równoległe do naprawy górnictwa trwało porządkowanie sektora energetycznego i budowanie stabilnego miksu energetycznego. Dla rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) był to skok.

Moc zainstalowana fotowoltaiki
2015 r. - 108 megawatów
2019 r. - 1 539 megawatów

W czasie, kiedy Grzegorz Tobiszowski był wiceministrem energii, moc źródeł słonecznych wzrosła piętnastokrotnie!

Dziś wiemy, że zaprojektowany wówczas rozwój energetyki wiatrowej przyniesie lepsze efekty niż się spodziewano. Według raportu

Udział energii z wiatru w polskim miksie energetycznym

2015 r. - 6,5%
2019 r. - 9,2%

Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej już w 2035 roku morskie farmy wiatrowe wytworzą około 80 terawatogodzin!

Polityka energetyczna kraju w dużej mierze zależy od decyzji podejmowanych w instytucjach unijnych i przepisów tam tworzonych. Dlatego Grzegorz Tobiszowski

Aktywność w Parlamencie Europejskim
20 wystąpień na sesjach plenarnych.
37 wystąpień na komisjach.
6 sprawozdań i 4 opinie jako kontrsprawozdawca.

„Musimy dbać o klimat i środowisko. To nie ulega dyskusji. Musimy jednak to robić odpowiedzialnie i ewolucyjnie. Tempo rozwoju OZE przyspieszy po 2025 roku. Wówczas dzięki technologiom pozwoli na bezpieczny dla systemu energetycznego przyrost OZE. Przewidujemy, że morskie farmy wiatrowe mogą pojawić się w 2025 roku. W 2040 roku z wiatru na morzu mogą dać 41 terawatogodzin”-G. Tobiszowski podczas Europejskiego Kongresu Ekonomicznego w 2019 r.

W 2019 roku G. Tobiszowski został wyróżniony przez Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej tytułem „Osobowości Energetyki Wiatrowej” za konstruktywny dialog z branżą wiatrową. Takimi statuetkami PSEW wyróżnia osoby najbardziej zasłużone dla sektora energetyki wiatrowej.

doświadczenie i wiedzę zyskane w Ministerstwie Energii od 2019 roku wykorzystuje w Parlamencie Europejskim. W ramach wystąpień na Sesjach Plenarnych oraz podczas obrad Komisji na Seszach Plenarnych w polityce konwencji i sektora

wydobywczego, konieczność posiadania własnych surowców i dywersyfikacji dostaw dla zachowania niezależności oraz mądrego wykorzystania wszelkich nowoczesnych technologii i źródeł energii odnawialnych i konwencjonalnych.

Racjonalna polityka klimatyczna

„Troska o klimat to wielkie i odpowiedzialne zadanie. Aby Zielony Ład spełnił swoje założenia, musimy wiedzieć, na jakich założeniach została oparta. Czy Komisja Europejska skonsultowała z krajami członkowskimi, ile będą potrzebowały środków, aby tak przeprowadzić transformację energetyczną, by nie utracić swojego

bezpieczeństwa?” G. Tobiszowski, Sesja Plenarna PE w Strasburgu, styczeń 2020

Bezpieczeństwa rozumianego jako pewne dostawy energii w niewygórowanych cenach, które nie zubażają mieszkańców UE i nie obniżają konkurencyjności unijnych firm.

Przemówienie w Parlamencie Europejskim w Strasburgu. Luty 2020.

Konieczne zawieszenie handlu emisjami

Jako pierwszy już w kwietniu 2020 roku europoseł Tobiszowski na posiedzeniu komisji przemysłu ITRE zaapelował o zawieszenie unijnego handlu emisjami EU ETS, wskazując ogromne obciążenia dla energetyki (wówczas 5,5 mld złotych) i spekulacyjny charakter systemu. *Decyzje o zawieszeniu systemu ETS powinny zapaść w europejskich strukturach jak najszybciej, w taki sposób, aby już teraz tworzyć narzędzia do wyjścia z zapaści gospodarczej, minimalizować negatywny wpływ koronawirusa oraz budować fundamenty i warunki do ponownego wejścia na ścieżkę wzrostu.*

Dlaczego EU ETS jest złym systemem?

- Bo znacznie zwiększa cenę energii, która przekłada się na wyższe koszty firm - powoduje inflację i obniża konkurencyjność naszych przedsiębiorstw na światowych rynkach.
- Bo opiera się na mechanizmach giełdowych, a te są podatne na spekulacje, co znacznie obniża stabilność systemu energetycznego.
- Bo jego idea została spaczona i system zamiast pobudzać do inwestycji w nowoczesne, ekologiczne technologie, blokuje je odbierając firmom energetycznym środki.

Jedna unia, wiele dróg rozwoju

Każdy kraj członkowski powinien móc suwerennie wybierać własną ścieżkę budowy nowoczesnego i ekologicznego systemu energetycznego, w zależności od uwarunkowań historycznych, gospodarczych, geograficznych i dostępnych surowców.

Pakietowi „Fit for 55” przyświeca szczytny cel troski o klimat, ale jeśli jego wprowadzenie spowoduje drożyznę w Europie, to nie zdobędzie on poparcia i akceptacji społecznej, ponieważ standard życia obywateli będzie się drastycznie obniżał - mówił G. Tobiszowski w jednym z wywiadów w 2021 roku

Expo 2022. Dyskusja o roli węgla w polskim systemie energetycznym.

**EUROPEJSCY
KONSERWATYŚCI
I REFORMATORY**

Realne cele, własne surowce

Cele klimatyczne określone w Zielonym Ładzie i towarzyszącym mu pakiecie Fit for 55 muszą być realne do spełnienia.

Można założyć dowolny wzrost liczby samochodów elektrycznych, ale w rzeczywistości będzie on zależał od ceny energii, dostępności ładowania,

rozwoju technologii, a przede wszystkim możliwości produkcyjnych i dostaw surowców, zwłaszcza kluczowych dla nowoczesnych technologii pierwiastków rzadkich, których w Europie niemal się nie wydobywa. Czy UE woli pozyskiwać surowce spoza jej terenu, doprowadzając tym samym do zamknięcia europejskich kopalń wydobywających surowce, do zamknięcia hut w Europie. Czy dalej będziemy uzależniać się od Krajów Trzecich w pozyskiwaniu surowców, czy raczej podejmiemy wyzwanie, by wesprzeć europejskie przedsiębiorstwa wydobywcze, które spełniają wysokie standardy w celu ich rozwoju i zarazem dające Unii Europejskiej stabilność w realizacji ekologicznych przedsięwzięć – pytał G. Tobiszowski podczas debaty w Strasburgu w listopadzie zeszłego roku, wskazując, że świat

Utworzenie Polskiej Grupy Górniczej, 2016 r.

towa produkcja komponentów do elektrycznych samochodów czy odnawialnych źródeł energii jest niemal całkowicie zmonopolizowana przez Chiny.

Konferencja Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych DISE ENERGY 2022. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego musi być priorytetem.

IV. edycja Konferencji Silesia 2030. Kwiecień 2022. Podpisanie Rezolucji Energetycznej.

Słuszna diagnoza

Kryzys energetyczny, który rozpoczął się jesienią zeszłego roku, a potem napadł Rosji na Ukrainę i jej skutki gospodarcze i energetyczne obnażyły słabość unijnej polityki klimatycznej i chwiejność systemu energetycznego, a jednocześnie potwierdziły trafność diagnozy Grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów, reprezentowanej przez G. Tobiszowskiego.

Ukazały skalę uzależnienia wielu europejskich krajów od rosyjskich paliw – zwłaszcza gazu, czego Polska uniknęła między innymi dzięki inwestycjom w gazoport czy rurociąg z Norwegii oraz dywersyfikacji kierunków dostaw.

Powinniśmy byli posłuchać głosów podnoszonych wewnątrz naszej Unii: w Polsce, w państwach bałtyckich oraz w państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Nasi przyjaciele w państwach

Odpowiedź Ursuli von der Leyen, przewodniczącej Komisji Europejskiej

bałtyckich ciężką pracą dążyli do tego, aby uniezależnić się od Rosji. Inwestowali w energię ze źródeł odnawialnych, w terminale odbiorcze LNG oraz w gazociągi międzysystemowe – powiedziała 14 września tego roku Przewodnicząca Komisji Europejskiej Ursula von der Leyen.

W tym samym przemówieniu na forum Parlamentu Europejskiego dodała –

Czy mówimy o chipach na potrzeby rzeczywistości wirtualnej, czy też o ogniach fotowoltaicznych, dostęp do surowców ma decydujące znaczenie dla powodzenia naszej transformacji w kierunku zrównoważonej i cyfrowej gospodarki. Lit i metale ziem rzadkich staną się niebawem ważniejsze niż ropa naftowa i gaz. Musimy uniknąć kolejnej zależności, jak w przypadku ropy naftowej i gazu. Dziś światowy przemysł przetwórczy kontrolowany jest przez Chiny.

Wygłąda na to, że dopiero głęboki kryzys, którego obecnie doświadczamy, zwrócił uwagę najwyższych władz UE na kwestie poruszane przez Grzegorza Tobiszowskiego już trzy lata temu.